

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8 oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
I. Azja				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej wymienia największe rzeki Azji wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej wymienia cechy środowiska przyrodniczego Japonii wymienia główne uprawy w Japonii określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinach określa położenie geograficzne Indii wymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie surowce mineralne określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy świata charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Japonii przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii omawia cechy gospodarki Chin charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin przedstawia problemy demograficzne Indii omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie przedstawia znaczenie produkcji wyrobów z ropy naftowej w krajach Bliskiego Wschodu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie
II. Afryka				

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej •wymienia strefy klimatyczne Afryki •wymienia największe rzeki i jeziora Afryki •wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce •wymienia główne uprawy w Afryce •wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej •wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki •wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki •określa położenie geograficzne Etiopii •wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem •wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem •określa położenie geograficzne Kenii •wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki -omawia czynniki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce -omawia przemysł wydobywczy w Afryce -wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej -analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu -przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki -omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce -omawia gospodarkę w strefie Sahelu -przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki -omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce -omawia przyczyny niedożywienia ludności w Etiopii -opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Etiopii -opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej -omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu -omawia typy rolnictwa w Afryce omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii -omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce • wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu • ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej • przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki na przykładzie Etiopii • określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii • przedstawia argumenty pomagające przełamywać stereotypy na temat Afryki
--	--	--	---	--

III. Ameryka Północna i Ameryka Południowa

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa położenie geograficzne Ameryki -wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado</i>, <i>cyklon tropikalny</i> -wskazuje na mapie Aleję Tornad • określa położenie geograficzne Amazonii • wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja</i>, <i>wskaźnik urbanizacji</i>, <i>aglomeracja</i>, <i>megalopolis</i> • wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie • wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki -wymienia strefy klimatyczne Ameryki -omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych -podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się -podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii -podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki -przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej -przedstawia cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki •porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce • tornad i cyklonów tropikalnych •podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii -omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat •omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł •podaje przykłady megalopolis w Ameryce i omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych •omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce • omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii • podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii • przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce • określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej • omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie • omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji • przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii • omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej i Ameryki Południowej • wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie • ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych • ocenia rolę Stanów Zjednoczonych
---	---	--	---	--

<p>na mapie</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia położenie geograficzne Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej • określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto</i>, <i>technopolia</i> • wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych • wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia ukształtowanie powierzchni Kanady -przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych -wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej 			<p>w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych</p>
IV. Australia i Oceania				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Australii i Oceanii • wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artezyjski</i> • przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii -charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii -wymienia strefy klimatyczne w Australii -charakteryzuje wody powierzchniowe Australii -omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii -omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych • przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat • omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii • wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii
V. Obszary okołobiegunowe				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa</i>, <i>pak lodowy</i>, <i>lądolód</i>, <i>lodowce szelfowe</i>, <i>nunataki</i> • wymienia gatunki roślin i zwierząt, wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki • wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych • charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki • wymienia zagrożenia środowiska przyrodniczego obszarów polarnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych • charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki • wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową • prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych • wyjaśnia status prawny Antarktydy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie dostępnych źródeł • omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł